

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHL_Γ703	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Έβδομο (Ζ)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΛΕΞΙΚΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και πρακτικές ασκήσεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική. Στην περίπτωση που φοιτητές/ριες οι οποίοι δεν γνωρίζουν ελληνικά επιλέξουν το μάθημα, δίνεται η δυνατότητα να το παρακολουθήσουν ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία και εκπόνηση γραπτής ατομικής εργασίας στα αγγλικά ή αξιολόγηση φακέλου με ασκήσεις ή/και θεωρητικά / πρακτικά προβλήματα.		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με αγγλόφωνη βιβλιογραφία και γραπτές εργασίες στα αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1931/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές/ριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα μπορεί:

1. Να εξηγήσει το πεδίο μελέτης της λεξικολογίας στο πλαίσιο της σύγχρονης γλωσσολογίας και τη σχέση του με τη λεξικογραφία.
2. Να χειρίζεται με άνεση τις έννοιες και τις μεθόδους των επιπέδων ανάλυσης και να αντιλαμβάνεται πώς αυτές μπορούν να συνδυάζονται με στόχο την ανάλυση της λέξης.
3. Να αναλύει ζητήματα που αφορούν το σχηματισμό, τη σημασία και τη χρήση των λέξεων.
4. Να γνωρίζει τις τυπικές και άλλες ιδιαιτερότητες του λεξικού αποθέματος της Νέας Ελληνικής.
5. Να εφαρμόζει έναν συνδυασμό μικρογλωσσολογικής και μακρογλωσσολογικής ανάλυσης στη λέξη και στο λεξικό απόθεμα.

Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα έχει αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Να συλλέγει, να οργανώνει, να αναλύει και να χειρίζεται αξιόπιστα γλωσσικά δεδομένα διαφόρων ειδών.
2. Να πραγματοποιεί ποσοτική και ποιοτική επεξεργασία γλωσσικών δεδομένων.
3. Να αξιολογεί κριτικά τα γλωσσικά δεδομένα.
4. Να αναλύει και να συνθέτει διαφορετικού είδους πληροφορίες.
5. Να εφαρμόζει τεχνικές συλλογής, επεξεργασίας και παρουσίασης γλωσσικών δεδομένων (π.χ. ηλεκτρονικά σώματα κειμένων, μικροδομή).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο/η πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Αντικείμενο της Λεξικολογίας: Η Λεξικολογία ως Κλάδος της Γλωσσολογίας. Ορισμός της Λεξικολογίας. Η Σχέση της Λεξικολογίας με τη Μορφολογία. Η Σχέση της Λεξικολογίας με τη Σημασιολογία, τη Φωνητική και Φωνολογία και τη Σύνταξη. Λεξικολογία και Λεξικογραφία. Λεξικολογία και Ετυμολογία
2. Λέξη I: Έννοια και Ορισμός της Λέξης, Προφορικός – Γραπτός Λόγος, Ορθογραφία και Προφορά
3. Λέξη II: Λέξημα, Λεξικές και Γραμματικές (Λειτουργικές) Λέξεις. Τάξεις λέξεων
4. Λεξικό & Λεξιλόγιο I: Το λεξικό απόθεμα, είδη λεξιλογίων
5. Λεξικό & Λεξιλόγιο II: Κατηγοριοποίηση του λεξικού αποθέματος της ΝΕ
6. Λεξική σημασία I: Εννοιακές σχέσεις: Υπωνυμία, μερωνυμία, συνωνυμία
7. Λεξική σημασία II: Εννοιακές σχέσεις: Αντίθεση, πολυσημία, ομνυμία, παρωνυμία μεταφορά, μετωνυμία, παλαιωνυμία
8. Μορφή I: Διεργασίες Σχηματισμού Λέξεων: κλίση, παραγωγή, σύνθεση
9. Μορφή II: Άλλοι μηχανισμοί λεξικής παραγωγής
10. Λεξιλογική Ποικιλία I: Περιθωριακά λεξιλόγια
11. Λεξιλογική Ποικιλία II: Ειδικά λεξιλόγια
12. Λέξη και Σώματα Κειμένων: Γλωσσολογία κειμένων και λεξικολογία

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/ριες		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις σε αλληλεπίδραση με τους/τις φοιτητές/ριες	39	
	Εβδομαδιαία μη καθοδηγούμενη μελέτη	39	
	Επανάληψη και Προετοιμασία για τις εξετάσεις	45	
	Εξετάσεις	2	
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)		125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Η τελική εξέταση βασίζεται σε χρονικά περιορισμένη δοκιμασία με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής μέγιστης διάρκειας 90 λεπτών. Η αξιολόγηση στοχεύει στο να διαπιστωθεί ο βαθμός κατανόησης και εφαρμογής των εννοιών και μεθόδων: (α) λεξικολογίας, (β) λεξικής σημασιολογίας, (γ) μορφολογίας (σύνθεση, προσφυματική και μη		

	<p>προσφυματική παραγωγή), (δ) κοινωνιογλωσσολογικών και πραγματολογικών προσεγγίσεων στην υπόσταση και χρήση της λέξης, (ε) μελετών σχετικά με τη σύνθεση, ανανέωση και προέλευση του λεξικού αποθέματος</p> <ul style="list-style-type: none"> • Για να κατοχυρώσουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις (κανονικές και επαναληπτικές), οι φοιτητές/φοιτήτριες θα πρέπει να παραδώσουν συμπληρωμένα και εμπρόθεσμα στην πλατφόρμα e-class ΟΛΑ τα φυλλάδια ασκήσεων που δίνονται στο μάθημα. • Η γραπτή εξέταση του μαθήματος (με τις απαραίτητες προσαρμογές και τροποποιήσεις) μπορεί να γίνεται από απόσταση λόγω ειδικών συνθηκών, κατόπιν σχετικής απόφασης της Συγκλήτου. • Οι πληροφορίες αξιολόγησης που ισχύουν κάθε ακαδημαϊκό έτος αναρτώνται στην αρχή του εξαμήνου στην ιστοσελίδα του μαθήματος στην πλατφόρμα e-class.
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσηση:

- Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α. 1986. *Η νεολογία στην Κοινή Νεοελληνική*. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Επιστημονική Επετηρίδα Φιλοσοφικής Σχολής).
- Βελούδης, Γ. 2005. *Η σημασία πριν, κατά και μετά τη γλώσσα*. Αθήνα: Κριτική.
- Κρύσταλ, Ντ. 2003. *Λεξικό Γλωσσολογίας και Φωνητικής* (Μετ. Γ. Ξυδόπουλος). Αθήνα: Πατάκης.
- Lyons, J. 1995. *Γλωσσολογική Σημασιολογία* (Μετ. Γ. Ανδρουλάκης). Αθήνα: Πατάκης.
- Μότσιου, Β. 1994. *Στοιχεία Λεξικολογίας: Εισαγωγή στη νεοελληνική λεξικολογία*. Αθήνα: Νεφέλη.
- Μπαμπινιώτης, Γ. 1998 «Λεξικογραφικό Επίμετρο». Στο *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.
- Ξυδόπουλος, Γ. 2008/2023. *Λεξικολογία: Εισαγωγή στην ανάλυση της λέξης και του λεξικού*. Αθήνα: Πατάκης.
- Ράλλη, Α. 2005. *Μορφολογία*. Αθήνα: Πατάκης
- Φλιάτουρας, Α., & Γαβριηλίδου, Ζ. 2022. *Στοιχεία συγχρονικής και διαχρονικής λεξικολογίας και λεξικογραφίας (πανεπιστημιακές σημειώσεις)* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <http://dx.doi.org/10.57713/kallipos-155>

Ξενόγλωσηση:

- Cruse, A., F. Hundsnurscher, M. Job & P. R. Lutzeier (eds). 2002. *Lexikologie/Lexicology: An international handbook on the nature and structure of words and vocabularies (Volumes 1 and 2)*. Berlin: De Gruyter
- Crystal, D. 1997. *The Cambridge Encyclopedia of Language* (2nd Edition). Cambridge: Cambridge University Press.
- Crystal, D. 1997. *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Halliday, M.A.K., A. Cermáková, C. Yallop, W. Teubert. 2004. *Lexicology and Corpus Linguistics*. London: Continuum.
- Jackson, H. 1988. *Words and Their Meaning*. London: Longman.
- Jackson, H. & E. Z. Amvela. 2021. *Words, Meaning and Vocabulary: An Introduction to English Lexicology* (3rd edition) London: Bloomsbury Academic.
- Lipka, L. 2002. *English lexicology: lexical structure, word semantics & word-formation* (3rd edition). Tübingen: Gantner Narr.
- Singleton, D. 2000. *Language and the Lexicon: An Introduction*. London: Arnold.
- Yule, G. 1985. *The Study of Language* (2nd Edition). Cambridge: Cambridge University Press.